

På tokt i Langesundsfjorden

av Jan Strebel

Man skal være forsiktig med å forsøke å gjenta en suksess, men ØAK (Østfolds Amatørgeologers Kontaktutvalg) tok likevel sjansen, og inviterte til ny tur i Langesundsfjorden 9.-11. september. Som observante lesere vet hadde vi en meget vellykket tur dit for to år siden. Interessen var i alle fall bra, vi ble ca. tyve turglade amatørgeologer fra Østfold i tillegg til noen gode venner fra bl.a. Oslo. Frode Andersen hadde, sin vane tro, igjen sagt ja til å være med som kjentmann.

Værmeldingen var ikke så bra, og det var med bange anelser vi la i vei fredag ettermiddag med kurs for Nevlunghavn. Vel framme på Oddanesand Camping fikk vi uten pruting godt avslag på hytteleia, eieren syntes nok synd på oss. Fredag kveld og natt til lørdag hadde vi storm og regn. Det hadde løyet noe lørdag morgen, men blåste og regnet fortsatt, så det så ikke alt for lyst ut med tanke på fjordturen vi hadde planlagt. Vi kjørte likevel til Helgeroa for å høre om båten kunne gå ut. Det kunne den, og sannelig ga regnet seg også mens vi sto på fordekket på rutebåten og gynget oss fram til dagens første forekomst, Vesle Arøya.

Denne ligger ganske skjermet, og vi var i ly for vinden mens vi var der. Det ble funnet mye ægirin og astrophyllitt, noen var også heldige og fant albitt, eudialytt,

epididymitt, eudidymitt, catapleiitt, leucophan og løllingitt. Undertegnede fant dessuten (muligens) meiselen til Brøgger. Det ble også tid til pause med medbragt mat og kaffe. Så kom rutebåten forbi etter å ha vært i Langesund, og vi klatret ombord for å blir fraktet til neste sted, sydspissen av Stokkøya.

Nå viste det seg at det var for store bølger til at båten kunne legge til på den vanlige plassen, så vi måtte pent gå av i sundet mellom Stokkøya og Arøya. Derfra la vår kjentmann inn en liten treningsetappe over heia. Vi visste hvilken retning vi skulle, og prøvde å finne korteste vei. Etter mye strev kom vi oss frem til forekomsten, hvor det ble funnet melanitt, titanitt og zirkon. Ikke like mye av alt, men enkelte gjorde gode funn. Tilbakeveien gjorde vi litt enklere, i stedet for å klatre i en halvtime over knatter og knauser og gjennom nypetorner og slåpekjerr gikk vi heller en 5-minutters tur på myke gressbakker. Da vi var tilbake på brygga fikk vi se at de som hadde avstått fra terrengetappen hadde funnet en bra åre med melinophan like i nærheten.

Etterhvert viste været i Langesundsfjorden seg fra sin beste side, men det var fortsatt store dønninger og vi var spente på om vi ville få med oss det siste turmålet, Låven. Rutebåten var nå byttet ut med en mindre båt, ettersom det ikke er noen brygge på Låven. Skipperen kjørte til lesiden av øya og satte stevnen inn mot fjellet, og vi kunne hoppe i land. Låven er fredet, det er ikke tillatt å ta noe med seg derfra. Men det er en stor opplevelse likevel å gå på den store pegmatitten og sparke i låvenitt, leucophan, catapleiitt og mosandritt og tenke på at her drev geologer fra hele verden for omtrent 150 år siden.

Da vi var vel tilbake på hyttene satte regnet inn igjen, men da hadde vi alt hatt en deilig dag i skjærgården. Nå var det tid for å slappe av litt og så gjøre seg i stand til dagens

På Vesle Arøya. Foto: Astrid Haugen

dagens neste store begivenhet, rekekalas på Nevlunghavn Gjestgiveri. Der var det rikelig med reker og tilbehør, og musikk og dans. Vi hadde også en liten utlodning. Einar Bjordam var invitert som gjest og spillemann, og bragte med både trekkspill og gitar foruten fruene og en engelsk professorvenn. Og Hans Vidar Ellingsen, vår kjære formann i NAGS, bidro med sang og spill utpå kvelden. Det ble sunget og danset til langt over midnatt, før folk fant ut at det var best å returnere til hyttene. Likevel gikk ikke alle og la seg med det samme, man har jo en del å prate om når man en gang i mellom treffes.

Søndag morgen var det Tvedalen som sto på programmet. Turen gikk til Svensken (Tuften), der det glimtet vakkert i larvikitten i pyttene etter nattens regn. Det ble plukket mye fint slipemateriale, og noen fant også forskjellig småart i pegmatittgangene. Det kan nevnes analcim, ægirin, cancrinitt, hamburgeritt og noe ubestemt smånusk med jern og/eller mangan. Etterhvert ble de fleste fornøyde, og tuslet tilbake til bilene med ganske tunge sekker. Vi tok hjemveien fatt slitne, men rikere på både stein og opplevelser.